

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

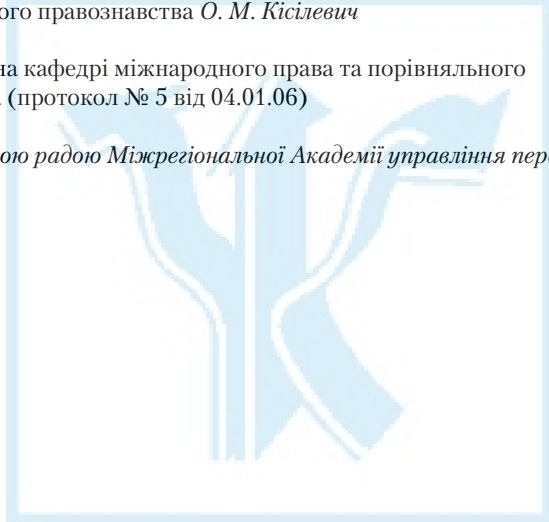
МАУП

Київ 2006

Підготовлено старшим викладачем кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства *О. М. Кісілевич*

Затверджено на кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства (протокол № 5 від 04.01.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Кісілевич О. М. Навчальна програма дисципліни “Право зовнішніх відносин” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2006. — 23 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Право зовнішніх відносин”, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний розвиток світових економічних і політичних зв'язків характеризується поглибленням глобалізаційних процесів, що потребує від більшості демократичних держав, для забезпечення власних зовнішніх і внутрішніх потреб, постійного узгодження своїх інтересів з іншими суб'єктами міжнародного права. На міжнародній арені такі узгодження неминуче припускають взаємні поступки, розумні компроміси щодо зовнішньополітичних позицій держав. Нормальне функціонування системи міжнародних відносин та її удосконалення підтримується за допомогою такого засобу зовнішньої політики, як дипломатія. Саме дипломатія та міжнародне право виконують функцію регулятора міжнародних відносин, основне призначення яких — цілеспрямований, раціональний вплив на міждержавні відносини.

У зв'язку з цим у міжнародному праві виникла і розвивається така сфера, як право зовнішніх відносин (зовнішніх зносин), що складається з чотирьох компонентів: дипломатичне право; консульське право; право спеціальних місій; так зване дипломатичне право міжнародних організацій. Право зовнішніх відносин (зовнішніх зносин) виконує організуючу і регулюючу функції у міжнародних відносинах і, за Віденськими конвенціями 1961 і 1963 рр., має на меті сприяння розвитку дружніх відносин між державами незалежно від відмінностей в їх державному та суспільному устрої.

Програма курсу “Право зовнішніх відносин” передбачає вивчення загальних положень дипломатичного та консульського права, права спеціальних місій, дипломатичного права міжнародних організацій.

Мета програми курсу — дати студентам систему знань про право зовнішніх відносин (зовнішніх зносин), яке регулює офіційні зв'язки і відносини суб'єктів міжнародного права; вивчення законодавчих актів України та міжнародно-правових актів, що регулюють зовнішні зносини; ознайомлення студентів із системою органів, принципами й методами регулювання зовнішніх зносин взагалі та зовнішніх зносин України зокрема. Студент повинен уміти аналізувати і тлумачити правові норми, що регулюють зовнішньополітичні відносини; реалізувати здобуті знання на практиці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПРАВО ЗОВНІШНІХ ВІДНОСИН”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Зовнішні зносини і право зовнішніх відносин
1	Зовнішні відносини, зовнішні зносини, зовнішня політика, дипломатія та міжнародне право
2	Право зовнішніх відносин
3	Система органів зовнішніх зносин
4	Природа сучасного дипломатичного права
5	Дипломатичні привілеї та імунітети
	Змістовий модуль II. Консульське право, дипломатична діяльність спеціальних місій і міжнародних організацій
6	Консульське право
7	Право спеціальних місій
8	Дипломатичне право міжнародних організацій
9	Дипломатичний протокол
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“ПРАВО ЗОВНІШНІХ ВІДНОСИН”

Змістовий модуль I. Зовнішні зносини і право зовнішніх відносин

Тема 1. Зовнішні відносини, зовнішні зносини, зовнішня політика, дипломатія та міжнародне право

Поняття і специфіка міжнародних відносин. Глобалізація і фрагментація міжнародних відносин. Характерні ознаки зовнішніх зносин як частини системи міжнародних відносин.

Співвідношення зовнішньої та внутрішньої політики держави. Проблема взаємозв'язку і взаємовпливу внутрішньої й зовнішньої

політики. Поняття і характерні риси міжнародної політики. Інструменти міжнародної політики.

Цілі й засоби учасників зовнішніх зносин. Специфіка засобів, які використовуються учасниками зовнішніх зносин.

Поняття дипломатії та міжнародного права, їх роль у врегулюванні міжнародних відносин. Природа і специфічні риси сучасної дипломатії. Взаємозв'язок і взаємовплив дипломатії та міжнародного права. Обов'язковість здійснення дипломатичної діяльності держав з урахуванням загальноновизнаних норм міжнародного права як заपुरока мирного співіснування держав.

Література [1; 2; 6–9; 14–25; 29; 35; 37; 40; 42; 53; 54; 57; 108; 111; 114]

Тема 2. Право зовнішніх відносин

Поняття права зовнішніх відносин (зовнішніх зносин). Історія розвитку права зовнішніх відносин. Специфіка права зовнішніх відносин як складової міжнародного права.

Суб'єкти права зовнішніх відносин (зовнішніх зносин). Розширення кола учасників зовнішніх зносин. Складові компоненти права зовнішніх відносин (зовнішніх зносин).

Організуюча та регулююча функції права зовнішніх відносин. Соціальна функція права зовнішніх відносин.

Загальна характеристика джерел права зовнішніх відносин (зовнішніх зносин). Дія загальних принципів міжнародного права у сфері зовнішніх зносин. Спеціальні принципи права зовнішніх відносин (зовнішніх зносин).

Право на участь у міжнародному спілкуванні і право посольства. Форми участі у зовнішніх зносинах: право посольства; членство держав у міжнародних організаціях; участь держав у роботі міжнародних конференцій; входження держав у міжнародні органи *ad hoc*; право на участь у створенні норм міжнародного права; право на участь у загальних міжнародних договорах; право на викладення офіційної позиції кожної держави з тих чи інших питань, що стосуються законних інтересів і прав цієї держави в міжнародному спілкуванні в зовнішнь-ополітичних заявах, нотах та інших актах дипломатії.

Література [1; 2; 14–25; 29; 35; 37; 39; 40; 42; 52; 55; 57; 108–110; 114]

Тема 3. Система органів зовнішніх зносин

Поняття органу зовнішніх зносин. Положення органів зовнішніх зносин держави у механізмі здійснення функцій держави. Характерні особливості органів зовнішніх зносин держави. Класифікація органів зовнішніх зносин.

Конституційні органи зовнішніх зносин. Повноваження законодавчих органів (парламентів) у сфері зовнішніх зносин: вирішення питань війни, миру, територіальних змін, ратифікація міжнародних договорів і угод, визначення витрат на зовнішньополітичні заходи. Повноваження президента, глави уряду та уряду у сфері зовнішніх зносин. Правове регулювання діяльності конституційних органів зовнішніх зносин в Україні.

Поняття відомства іноземних справ як органу безпосереднього оперативного керівництва зовнішніми зносинами держави. Функції відомств іноземних справ. Загальна характеристика законодавства України щодо регулювання діяльності Міністерства закордонних справ України.

Інші внутрішньодержавні органи здійснення зовнішніх зносин у спеціальних сферах.

Загальна характеристика закордонних органів зовнішніх зносин.

Література [1–13; 35; 39; 40; 42; 52; 56; 57; 59; 61; 62; 85; 112; 114]

Тема 4. Природа сучасного дипломатичного права

Поняття дипломатичного права як частини права зовнішніх відносин (зовнішніх зносин). Історія розвитку дипломатичного права. Сфера дії сучасного дипломатичного права.

Суб'єкти дипломатичного права: держави, народи і нації, що борються за своє самовизначення та державоподібні утворення. Діяльність органів і рухів опору, визнаних у міжнародному праві повсталою стороною, урядів у вигнанні тощо як особливих суб'єктів дипломатичного права. Члени федерації як квазісуб'єкти дипломатичного права.

Загальна характеристика Аахенського протоколу 1818 р., Гаванської конвенції про дипломатичних чиновників 1928 р., Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 р. як джерел дипломатичного права. Міжнародний звичай як джерело дипломатичного права.

Підстави для встановлення дипломатичних відносин між державами. Міжнародне визнання *de jure* як основна підстава для

встановлення дипломатичних відносин. Порядок заснування посольств, місій та інших дипломатичних представництв.

Загальна характеристика трьох основних класів глав дипломатичних представництв. Стадії акредитації глави дипломатичного представництва. Вимоги, встановлені міжнародним правом до вступу на посаду глав дипломатичних представництв: запит державою агремана, отримання дипломатичним представником вірчих грамот; акт вручення вірчих грамот.

Підстави для закінчення дипломатичної місії, встановлені міжнародним правом. Наслідки закінчення дипломатичної місії. Підстави для припинення діяльності дипломатичних представництв.

Класифікація персоналу дипломатичного представництва, встановлена Віденською конвенцією про дипломатичні зносини 1961 р. Вимоги, встановлені міжнародними договорами до дипломатичного персоналу. Дипломатичні ранги. Структура дипломатичного представництва.

Функції дипломатичних представництв і засоби їх здійснення.

Визначення дипломатичного корпусу. Діяльність дипломатичного корпусу у країні перебування. Дуаен та його функції.

Література [8–13; 16; 23–25; 31–33; 39; 40; 42; 44; 47; 48; 52–55; 58; 63–74; 86; 88; 91; 97; 111; 112; 114]

Тема 5. Дипломатичні привілеї та імунітети

Поняття дипломатичних привілеїв та імунітетів. Співвідношення понять “дипломатичні привілеї” та “дипломатичні імунітети”. Правова природа дипломатичних імунітетів. Загальна характеристика основних теорій про підстави дипломатичних привілеїв та імунітетів: теорії екстериторіальності, представницького характеру, функціональної необхідності. Правові підстави для надання дипломатичних привілеїв та імунітетів.

Привілеї та імунітети дипломатичного представництва в цілому як органу держави, що акредитує: недоторканність приміщень представництва, архівів і документів представництва; податкові пільги та вилучення; митні привілеї; право користування прапором та емблемою акредитуючої держави тощо. Момент надання дипломатичних привілеїв та імунітетів дипломатичному представництву.

Привілеї та імунітети дипломатичного персоналу представництв. Привілеї та імунітети адміністративно-технічного та обслуговуючо-

го персоналу дипломатичних представництв. Відмова від імунітету. Особи, які користуються привілеями та імунітетами дипломатичного характеру.

Література [9–11; 14–21; 25; 29–33; 36; 39; 40; 42; 44; 52; 57; 60; 75–84; 88; 95–97; 113; 114]

Змістовий модуль II. Консульське право, дипломатична діяльність спеціальних місій і міжнародних організацій

Тема 6. Консульське право

Історія розвитку консульських зносин. Поняття консульської установи. Співвідношення термінів “консульська установа” та “консульське представництво”.

Поняття консульського права. Суб'єкти консульського права. Загальна характеристика основних джерел правового регулювання консульських відносин: Кодекс Бустаманте 1928 р., Гаазька конвенція про дипломатичних чиновників 1928 р., Віденська конвенція про консульські зносини 1953 р.

Умови встановлення консульських відносин і заснування консульських представництв. Класи консульських установ: а) генеральні консульства; б) консульства; в) віце-консульства; г) консульські агентства. Консульські відділи у посольствах. Функції консульських установ.

Призначення глав консульських установ. Поняття консульського патенту. Видача екзекватури приймаючою стороною. Початок консульської місії інших консульських посадових осіб. Поняття консульського корпусу. Підстави для закінчення консульських місій.

Структура й персонал консульських установ. Поняття та ознаки почесних консулів. Функції консульських установ.

Консульські привілеї та імунітети.

Література [8–10; 12; 20; 21; 29–31; 33; 34; 39–44; 46; 52; 57; 63–66; 70; 71; 75–79; 81; 83; 84; 88–94; 97; 101–107; 114]

Тема 7. Право спеціальних місій

Поняття спеціальних місій та їх права. Види спеціальних місій. Суб'єкти права спеціальних місій: держави, квазідержави та народи і нації, що борються за своє самовизначення. Історія створення спеціальних місій.

Джерела правового регулювання створення та функціонування спеціальних місій. Роль Віденського регламенту від 19 березня 1815 р., Віденського протоколу 1915 р., Гаванської конвенції про дипломатичних чиновників 1928 р. і Конвенції про привілеї та імунітети ООН від 13 лютого 1946 р. в регулюванні діяльності спеціальних місій. Загальна характеристика Конвенції про спеціальні місії від 8 грудня 1969 р.

Порядок відрядження й функціонування спеціальних місій. Закінчення функцій спеціальних місій. Привілеї й імунітети членів спеціальних місій.

Література [19; 22; 39; 42; 51; 52; 57; 66; 67; 71; 77; 84; 114]

Тема 8. Дипломатичне право міжнародних організацій

Поняття і суб'єкти дипломатичного права міжнародних організацій. Джерела правового регулювання взаємовідносин між державами та міжнародними організаціями: Конвенція про привілеї та імунітети ООН від 13 лютого 1946 р., Конвенція про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН від 27 листопада 1947 р., Загальна конвенція про привілеї та імунітети Організації Африканської Єдності 1964 р., Конвенція про привілеї та імунітети Ради Економічної Взаємодопомоги 27 червня 1985 р., договори про штаб-квартиру. Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх працівників.

Джерела правового регулювання створення та функціонування постійних місій при міжнародних організаціях. Роль Статуту Ліги Націй і Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 р. в регулюванні створення та функціонування постійних представництв при міжнародних організаціях. Загальна характеристика Віденської конвенції про представництво держав в їх відносинах із міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 р.

Порядок створення й функціонування постійних представництв при міжнародних організаціях. Привілеї та імунітети персоналу постійних представництв при міжнародних організаціях.

Література [10; 12; 14; 15; 17; 18; 22; 28; 38; 39; 42; 43; 45; 52; 57; 63; 67; 70; 71; 75; 77; 79; 83; 84; 87; 88; 91; 92; 95; 96; 98–100; 114]

Тема 9. Дипломатичний протокол

Поняття та історія розвитку дипломатичного протоколу. Структура дипломатичного протоколу. Дипломатичний церемоніал та етикет як складові дипломатичного протоколу.

Міжнародне та національне законодавство про дипломатичний протокол.

Дипломатичний візит як спосіб спілкування держав. Класифікація дипломатичних візитів. Участь дипломатичних представництв і МЗС у підготовці дипломатичних візитів. Норми дипломатичного протоколу України щодо підготовки й проведення візитів.

Класифікація дипломатичних прийомів: офіційні, неофіційні та напівофіційні; із розсаджуванням і без нього; денні та вечірні.

Роль дипломатичного листування у сфері зовнішніх зносин. Основні дипломатичні документи. Загальні вимоги до оформлення дипломатичних документів.

Дипломатичний протокол при веденні переговорів.

Література [26; 27; 47–50; 68; 71; 108; 110; 114]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Система конституційних органів зовнішніх зносин України.
2. Система закордонних органів зовнішніх зносин України.
3. Функції Міністерства закордонних справ України як спеціального органу зовнішніх зносин України.
4. Початок і закінчення дипломатичної місії.
5. Система міжнародних договорів України з правового регулювання дипломатичних відносин України.
6. Дипломатичні відносини України у 10–20 роках ХХ ст.
7. Розвиток зовнішніх зносин України після здобуття незалежності у 1991 р.
8. Правове регулювання діяльності посольств в Україні.
9. Структура і функції дипломатичних представництв.
10. Імунітети і привілеї дипломатичних представництв.
11. Імунітети і привілеї персоналу дипломатичних представництв.
12. Відповідальність за скоєння злочинів проти дипломатів та їхніх сімей.
13. Правове регулювання діяльності консульств в Україні.
14. Система міжнародних договорів України з правового регулювання консульських відносин України.

15. Імунітети і привілеї консульських установ.
16. Імунітети і привілеї персоналу консульських установ.
17. Інститут почесного консула у праві зовнішніх зносин.
18. Історія створення та розвитку права спеціальних місій.
19. Правове регулювання створення та діяльності спеціальних місій в Україні.
20. Історія створення та розвитку дипломатичного права міжнародних організацій.
21. Система міжнародних договорів України з правового регулювання дипломатичних відносин України з міжнародними організаціями.
22. Правове регулювання створення та діяльності постійних представництв і місій наглядців при міжнародних організаціях в Україні.
23. Дипломатичний протокол міжнародних організацій.
24. Офіційне листування на міжнародному рівні.
25. Етикет квітів у дипломатичному протоколі.
26. Етикет подарунків у дипломатичному протоколі.
27. Проведення офіційних і неофіційних прийомів.
28. Участь дипломатичних представництв у підготовці та проведенні дипломатичних візитів.
29. Сучасний дипломатичний протокол в Україні.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Співвідношення понять “міжнародні відносини” і “зовнішні зносини”.
2. Співвідношення зовнішньої та внутрішньої політики держави. Зовнішня політика та дипломатична діяльність держав.
3. Взаємозв'язок і взаємовплив дипломатії та міжнародного права.
4. Поняття права зовнішніх зносин та його складові.
5. Історія розвитку права зовнішніх зносин.
6. Функції права зовнішніх зносин.
7. Джерела права зовнішніх зносин.
8. Суб'єкти права зовнішніх зносин.
9. Спеціальні принципи права зовнішніх зносин.
10. Форми участі у зовнішніх зносинах.
11. Поняття органу зовнішніх зносин та його положення у механізмі здійснення функцій держави.

12. Класифікація органів зовнішніх зносин.
13. Повноваження законодавчих органів (парламентів) у сфері зовнішніх зносин.
14. Повноваження президента, глави уряду та уряду у сфері зовнішніх зносин.
15. Правове регулювання діяльності конституційних органів зовнішніх зносин в Україні.
16. Функції відомств іноземних справ.
17. Поняття дипломатичного права як частини права зовнішніх зносин.
18. Історія розвитку дипломатичного права. Сфера дії сучасного дипломатичного права.
19. Суб'єкти дипломатичного права.
20. Джерела дипломатичного права.
21. Загальна характеристика Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 р.
22. Міжнародний звичай як джерело дипломатичного права.
23. Підстави встановлення дипломатичних відносин між державами.
24. Порядок заснування посольств, місій та інших видів дипломатичних представництв.
25. Стадії акредитації глави дипломатичного представництва. Вимоги, встановлені міжнародним правом до вступу на посаду глав дипломатичних представництв.
26. Підстави для закінчення дипломатичної місії.
27. Підстави припинення діяльності дипломатичних представництв.
28. Класифікація персоналу дипломатичного представництва.
29. Вимоги, встановлені міжнародними договорами до дипломатичного персоналу.
30. Дипломатичні ранги.
31. Структура дипломатичного представництва.
32. Функції дипломатичних представництв і засоби їх здійснення.
33. Поняття і діяльність дипломатичного корпусу у країні перебування.
34. Поняття дипломатичних привілеїв та імунітетів, їх правова природа.
35. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва.
36. Привілеї та імунітети дипломатичного персоналу представництв.

37. Привілеї та імунітети адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу дипломатичних представництв.
38. Особи, які користуються привілеями та імунітетами дипломатичного характеру.
39. Поняття консульських установ та їх класи. Поняття та ознаки почесних консулів.
40. Поняття консульського права.
41. Суб'єкти консульського права.
42. Загальна характеристика основних джерел правового регулювання консульських відносин.
43. Умови встановлення консульських відносин і заснування консульських представництв.
44. Призначення глав консульських установ.
45. Початок і закінчення консульської місії
46. Структура, персонал і функції консульських установ.
47. Консульські привілеї та імунітети.
48. Поняття спеціальних місій і права спеціальних місій. Види спеціальних місій.
49. Суб'єкти права спеціальних місій.
50. Джерела правового регулювання створення і функціонування спеціальних місій.
51. Порядок відрядження і функціонування спеціальних місій.
52. Привілеї та імунітети членів спеціальних місій.
53. Поняття та суб'єкти дипломатичного права міжнародних організацій.
54. Джерела правового регулювання взаємовідносин між державами та міжнародними організаціями. Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх працівників.
55. Джерела правового регулювання створення та функціонування постійних місій при міжнародних організаціях.
56. Порядок створення й функціонування постійних представництв при міжнародних організаціях. Привілеї й імунітети персоналу постійних представництв при міжнародних організаціях.
57. Поняття, історія розвитку і структура дипломатичного протоколу.
58. Класифікація дипломатичних візитів.
59. Класифікація дипломатичних прийомів.
60. Роль дипломатичного листування у сфері зовнішніх зносин.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.
2. Постанова Верховної Ради України “Про основні напрями зовнішньої політики України” від 2 липня 1993 р. № 3360-XII.
3. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Представництво Міністерства закордонних справ України на території України” від 25 липня 2002 р. № 1050.
4. Указ Президента України “Про Положення про Міністерство внутрішніх справ України” від 17 жовтня 2000 р. № 1138/2000.
5. Указ Президента України “Про Міністерство економіки України” від 23 жовтня 2000 р. № 1159/2000.
6. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР.
7. Указ Президента України “Про Порядок здійснення зовнішніх зносин Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями” від 5 березня 2002 р. № 217/2002.
8. Постанова Верховної Ради України “Про відкриття дипломатичних або консульських представництв України” від 3 березня 1993 р. № 3037-XII.
9. Указ Президента України “Про Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні” від 10 червня 1993 р. № 198/93.
10. Про затвердження Положення про акредитацію співробітників дипломатичних і консульських установ іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх представництв, інших іноземних організацій: Наказ Міністерства закордонних справ України від 13 січня 2003 р. № 11.
11. Закон України “Про дипломатичну службу” від 20 вересня 2001 р. № 2728-III.
12. Закон України “Про дипломатичні ранги України” від 28 листопада 2002 р. № 253-IV.
13. Про військових аташе Кабінету Міністрів України: Постанова від 28 жовтня 1993 р. № 890.
14. Конвенція про привілеї та імунітети Організації Об'єднаних Націй від 13 лютого 1946 р.

15. *Конвенція* про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН від 21 листопада 1947 р.
16. *Віденська конвенція* про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 р.
17. *Конвенція* про охорону персоналу Організації Об'єднаних Націй та зв'язаного з нею персоналу від 09 грудня 1994 р.
18. *Венская конвенция* о представительстве государств в их отношениях с международными организациями универсального характера от 14 марта 1975 г.
19. *Конвенція* про спеціальні місії від 8 грудня 1969 р.
20. *Віденська конвенція* про консульські зносини від 4 квітня 1963 р.
21. *Конвенція* держав-учасниць ГУУАМ про взаємне надання допомоги з консульських питань від 7 червня 2001 р.
22. *Александров С.* Правовой статус наблюдателей новелла международного права (К итогам Венской конференции ООН по дипломатическому праву 1975 г.) // Сов. государство и право. — 1976. — № 12. — С. 91–98.
23. *Блажей В. В.* Правові засади організації дипломатичної служби України (за національним законодавством) // Науковий вісник Дипломатичної академії України. — К., 1998. — Вип. 1. — С. 178–186.
24. *Блищенко И. П.* Дипломатическое право: Учеб. пособие. — 2-е изд. — М., 1990.
25. *Бляблин В. Г.* Некоторые вопросы толкования современной международно-правовой доктриной норм международного права, регулирующих дипломатические привилегии и иммунитеты // Советский ежегодник международного права. — М.: Наука, 1985. — С. 213–220.
26. *Борунков А. Ф.* Дипломатический протокол в России. — М., 1999.
27. *Вуд Дж., Серре Ж.* Дипломатический церемониал и протокол. — М.: Прогресс, 1976.
28. *Ганюшкин Б. В.* Дипломатическое право международных организаций. — М.: Междунар. отношения, 1972.
29. *Георгіца А. З.* Міжнародне публічне право: Загальна частина. — Чернівці, 1995.
30. *Гуменюк Б. І.* Основи дипломатичної та консульської служби: Навч. посіб. — К., 1998.
31. *Гуменюк Б. І., Щерба О. В.* Сучасна дипломатична служба: Навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. — К.: Либідь, 2001.

32. *Демин Ю. Г.* Статус дипломатических представительств и их персонала. — М., 1995.
33. *Дипломатическое и консульское право: Учеб.-метод. пособие // М. А. Баймуратов (сост.).* — О.: Одесский гос. ун-т; Юрид. ин-т, 1996.
34. *Зубков Н. Г.* Основы консульской службы. — М., 1990.
35. *Киссинджер Г.* Дипломатия / Пер. с англ. В. В. Львова. — М.: Ладомир, 1997.
36. *Ковалев А. А.* Привилегии и иммунитеты в современном международном праве: Учеб. пособие. — М.: Всесоюз. акад. внеш. торговли, 1986.
37. *Ковалев А. Н.* Азбука дипломатии. — М.: Междунар. отношения, 1968.
38. *Кузнецов С. А.* Представители государств в международных организациях. — М.: Междунар. отношения, 1980.
39. *Кучер Б. І.* Право зовнішніх зносин (конспект лекцій). — К.: Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка; Ін-т міжнар. відносин, 2002.
40. *Курс международного права: В 7 т.* — М., 1989. — Т. 1; М., 1990. — Т. 4.
41. *Лозинська С. В.* Інститут почесного консула в міжнародному праві та практиці України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — К., 2001.
42. *Лукашук И. И.* Международное право: Особенная часть: Учебник. — М.: БЕК, 1997. — Гл. 4.
43. *Максудов М. М.* Международно-правовой статус постоянных представительств государств при международных организациях универсального характера: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — М., 1984.
44. *Машев Д.* Дипломатическое и консульское право. — Саратов, 1986.
45. *Михеев Ю. Я.* Правовое положение представителей государств при международных организациях // *Междунар. жизнь.* — 1972. — № 11. — С. 132–135.
46. *Павлиш С.* До питання про правовий статус консула // *Підприємництво, господарство і право.* — 2002. — № 8. — С. 90–93.
47. *Павлов О.* Дипломатический корпус // *Междунар. жизнь.* — 1986. — № 4. — С. 159–160.

48. Павлов О. Дипломатические должности и ранги // *Международная жизнь*. — 1986. — № 5. — С. 147.
49. Руденко Г. М. Основи дипломатичного протоколу. — К., 1996.
50. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет: Навч. посіб. — К.: Знання, 2005.
51. Сандровский К. К. Специальные дипломатические миссии: международно-правовые вопросы. — К.: Выща шк., 1977.
52. Сандровский К. К. Право внешних сношений: Учеб. для студ., обучающихся по специальности “Международное право”. — К.: Выща шк., 1986.

Додаткова

53. *Постанова* Верховної Ради Української РСР “Про проголошення незалежності України” від 24 серпня 1991 р. № 1427-XII.
54. *Акт* проголошення незалежності України. Декларація “Про державний суверенітет України” від 16 липня 1990 р. № 55-XII.
55. *Указ* Президента України “Питання підготовки закордонних візитів Президента України та реалізації досягнутих під час візитів домовленостей” від 2 серпня 1995 р. № 681/95.
56. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про створення Представництва Міністерства закордонних справ у м. Сімферополі” від 26 червня 1998 р. № 95; *Указ* Президента України “Про заходи щодо вдосконалення координації діяльності органів виконавчої влади у сфері зовнішніх зносин” від 18 вересня 1996 р. № 841/96.
57. *Закон* України “Про державний кордон України” від 4 листопада 1991 р. № 1777-XII.
58. *Закон* України “Про Службу безпеки України” від 25 березня 1992 р. № 2229-XII.
59. *Указ* Президента України “Про затвердження положень про Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних Сил України” від 21 серпня 1997 р. № 888/97.
60. *Указ* Президента України “Питання Державної митної служби України” від 24 серпня 2000 р. № 1022/2000.
61. *Указ* Президента України “Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України” від 30 грудня 1997 р. № 1396/97.
62. *Закон* України “Про місцеві державні адміністрації” від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV.

63. *Указ* Президента України “Про програму розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні” від 12 вересня 1994 р. № 517/94.
64. *Про норми* забезпечення житловою площею працівників дипломатичних установ України за кордоном: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 вересня 1992 р. № 518.
65. *Про упорядкування* умов оплати праці працівників дипломатичних представництв і консульських установ України за кордоном: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 1999 р. № 1246.
66. *Про упорядкування* умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, органів прокуратури, судів та інших органів: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 1999 р. № 2288.
67. *Про затвердження* посадових окладів працівників закордонних дипломатичних установ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2002 р. № 811.
68. *Про Перелік* посад, приписаних до дипломатичних рангів України: Указ Президента України від 26 березня 2002 р. № 301/2002.
69. *Про віднесення* посад спеціалістів дипломатичних представництв та торговельно-економічних місій у їх складі до п'ятої категорії посад державних службовців: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 лютого 1995 р. № 80-р.
70. *Про затвердження* Порядку проведення конкурсу для прийняття на Дипломатичну службу: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 р. № 1754.
71. *Про затвердження* Положення про кадровий резерв дипломатичної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 205.
72. *Питання* військових аташе: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 1993 р. № 12.
73. *Про доповнення* переліку посад та кількісного складу апарату військових аташе при дипломатичних представництвах України за кордоном: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 1995 р. № 906.

74. *Про затвердження Положення про порядок взаємовідносин між Міністерством оборони України та військовими*: Наказ Міністерства оборони України від 15.02.2000 № 42.
75. *Про відчуження на митній території України транспортних засобів, що належать іноземним дипломатичним представництвам, консульським установам іноземних держав, представництвам міжнародних організацій, їх персоналу та членам сімей персоналу*: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1999 р. № 1569.
76. *Про затвердження Порядку звільнення від обкладення податком на додану вартість операцій з продажу та ввезення (пересилання) на митну територію країни товарів (робіт, послуг), передбачених для власних потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав та дипломатичним персоналом цих дипломатичних місій та членами їх сімей, які проживають разом із засобами цього персоналу*: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 червня 1998 р. № 772.
77. *Про затвердження Інструкції про порядок пропуску через державний кордон України вищих посадових осіб, офіційних делегацій* Державний комітет у справах охорони державного кордону України: Наказ Міністерства закордонних справ України від 22.02.01 № 19/21/6-410-98.
78. *Про затвердження Інструкції про порядок пропуску через державний кордон України дипломатичних агентів, консульських посадових осіб і членів їх сімей та транспортних засобів з дипломатичними номерами*: Наказ Голови державного комітету у справах охорони державного кордону України, Командуючого прикордонними військами України від 28.05.99 № 252.
79. *Про затвердження Правил митного контролю та митного оформлення предметів дипломатичних представництв, консульських установ, представництв міжнародних організацій, а також їх персоналу та членів сімей персоналу, які користуються на території України митними пільгами*: Наказ Державної митної служби України від 19.07.01 № 491.
80. *Про підтвердження повноти привілеїв та імунітетів адміністративно технічному персоналу Посольства США*: Лист Державної митної служби України від 12.03.01 № 4/09-1183-ЕП.
81. *Стосовно митного оформлення транспортних засобів, належних персоналу дипломатичних представництв та консуль-*

ських установ іноземних держав, розташованих в Україні: Лист Державної митної служби України від 06.05.2000 № 09/4-1617-ЕП).

82. *Про обмеження в'їзду вантажних автомобілів та механічних транспортних засобів у центральну частину міста: Розпорядження Київської міської державної адміністрації від 11 грудня 2000 р. № 2207.*
83. *Про звільнення від податку на додану вартість іноземних дипломатичних представництв в Україні та дипломатичних представництв України за кордоном: Лист Головної державної податкової інспекції України від 07.02.95 № 07-115/11-539).*
84. *Щодо іноземних офіційних представництв, які користуються імунітетом і дипломатичними привілеями: Роз'яснення Національного банку України від 05.09.96 № 13-135/1439-5199.*
85. *Про торговельно-економічну місію у складі дипломатичного представництва України за кордоном: Указ Президента України від 30 квітня 1994 р. № 200/94.*
86. *Про затвердження Порядку забезпечення приміщеннями закордонних дипломатичних установ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2001 р. № 1589.*
87. *Про розміщення офісу Постійного представництва України при ООН: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 червня 1995 р. № 363-р.*
88. *Про затвердження Положення про порядок розміщення дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних та іноземних організацій в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 лютого 1995 р. № 146.*
89. *Про передачу приміщень дипломатичних представництв іноземних держав у м. Києві: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 травня 1993 р. № 300-р.*
90. *Про розміщення дипломатичних представництв: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 серпня 1993 р. № 592-р.*
91. *Про надання будинку в м. Києві для розміщення іноземних представництв і установ: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 1995 р. № 609-р.*
92. *Про окремі питання використання нерухомого майна іноземними установами та організаціями: Рішення Київської міської ради від 30 листопада 2000 р. № 107/1084.*

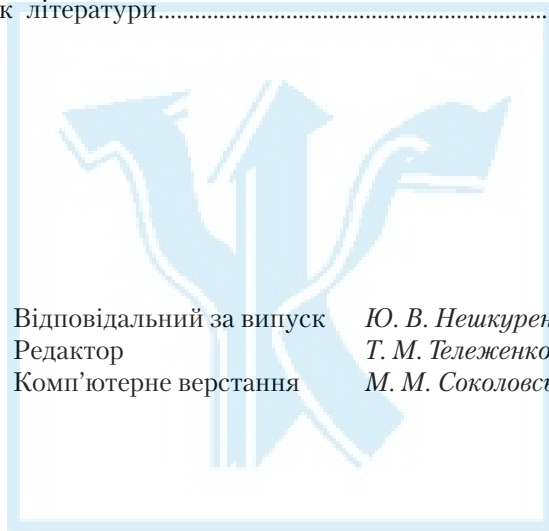
93. *Про затвердження* Інструкції про порядок реєстрації актів громадянського стану в дипломатичних представництвах та консульських установах України: Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства закордонних справ України від 23.05.01 № 32/5/101.
94. *Про Порядок* передачі виборчих бюлетенів для голосування в багатомандатному загальнодержавному та одномандатних виборчих округах по виборах народних депутатів України дільничним виборчим комісіям, утвореним при дипломатичних та інших офіційних представництвах і консульських установах України за кордоном, у військових частинах (формуваннях), дислокованих за межами України: Постанова Центральної виборчої комісії від 22.03.02 № 610.
95. *Щодо недоторканості* кореспонденції іноземних диппредставництв: Лист Державної митної служби України від 18.06.99 № 09/1-1849-ЕП.
96. *Про порядок* доставки дипломатичної пошти України: Розпорядження Президента України від 27 липня 1992 р. № 130/92-рп.
97. *Про затвердження* Інструкції про порядок забезпечення комплексної безпеки Дипломатичних установ України за кордоном: Наказ Міністерства закордонних справ України від 11.07.95 № 9 1041.
98. *Про Представництво* України при Європейських Співтовариствах (Європейському Союзу): Указ Президента України від 21 квітня 1997 р. № 354/97.
99. *Про заснування* Місії України при НАТО: Указ Президента України від 4 грудня 1997 р. № 1333/97.
100. *Про Положення* про Місію України при НАТО: Указ Президента України від 15 вересня 1998 р. № 1020/98.
101. *Про Консульський* статут України: Указ Президента України від 2 квітня 1994 р. № 127/94.
102. *Про затвердження* Положення про консульський збір України: Наказ Міністерства закордонних справ України від 15.12.99 № 217.
103. *Про затвердження* тарифів консульського збору, що справляється за оформлення візових документів для в'їзду в Україну: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1999 р. № 1457.

104. *Про оподаткування* послуг консульських установ: Лист Державної податкової адміністрації України від 26.04.01 № 5449/7/16-1215-24.
105. *Про затвердження* Інструкції про порядок консульської легалізації офіційних документів в Україні і за кордоном: Наказ Міністерства закордонних справ України від 04.06.02 № 113.
106. *Про нештатних* (почесних) консулів України: Указ Президента України від 17.02.97 № 150/97.
107. *Зубков Н. Г.* Нештатные консулы в прошлом и настоящем // Науч. тр. Дипломат. акад. МИД СССР. — 1979. — Вып. 6. — С. 65–80.
108. *Камбон Ж.* Дипломат: Пер. с фр. — К.: Полиграфкнига, 1997.
109. *Кравец А. В.* Становление и развитие института свободы отношений государств в официальных целях // Советский ежегодник международного права, 1988. — М.: Наука, 1989. — С. 194–203.
110. *Левин Д. Б.* Международное право, внешняя политика и дипломатия. — М.: Междунар. отношения, 1981.
111. *Сандровський К. К.* Зовнішні зносини України. Деякі сторінки історії // Український часопис міжнародного права. — 1995. — № 1.
112. *Сардачук П. Д., Кулик О. П.* Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посіб. — К.: Україна, 2001.
113. *Ушаков Н. А.* Юрисдикционные иммунитеты государств и их собственности. — М.: Наука, 1993.
114. *Фельтхэм Р. Дж.* Настольная книга дипломата / Пер. с англ. В. Е. Улаховича. — 4-е изд. — Минск: Новое знание, 2004.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Право зовнішніх відносин”	4
Зміст дисципліни “Право зовнішніх відносин”	4
Теми контрольних робіт	10
Питання для самоконтролю	11
Список літератури	14

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *М. М. Соколовська*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2741

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП